

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancoate se refuză. Articolele nepublicate nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori
30 fl. rëndul cu litere garmond

Simpatii lipsesc.

Sibiu, 19 Mai n.

Hotărât, că mișcarea coaliției opoziționale din dieta ungară, ajunsă să formeze majoritatea parlamentară, și năzuințele ei de a storce de la Coronă fie și numai promisiunea că va da țării în viitoriu mai apropiat ori mai îndepărtat armată națională magiară, nu inspiră simpatii din nici o parte, nici chiar în statele cari la 1848 știa să se însuflească foarte mult pentru independența Ungariei și pentru națiunea magiară.

Dar simpatii lipsesc chiar și aici față de naționalitățile nemagiare, și nu se pot însufleși de loc pentru cer Magiarii de la Coronă, și se pot însufleși, fiind-că Magiarii cer numai pentru ei, numai pentru a lor ușurare și pentru al lor folos.

N-am spus cu altă ocaziune părerea asupra chestiei și am arătat, cum naționalitățile nemagiare, și în special Românii, ne-am ști însufleși pentru naționalizarea armatei numai atunci, când naționalizarea s'ar face cu privire la toate popoarele țării. Va să zică, dacă pentru Magiari s'ar introduce limbă magiară ca limbă de comandă la miliții, pentru Români cea română, etc., regimentele se fie formate după naționalități, cu ofițeri de naționalitatea aceea și cu comandă în limba respectivei naționalități. Ear' dacă așa nu se poate, pentru noi e tot una, dacă nemțește ori ungurește merge comanda la miliție. Insufleșire nu ne inspiră nici una și alta. Dacă rămâne cea nemțească, e bună; dacă vine în locul ei cea ungurească, încă e bună, pentru-că vine de la singurul îndreptățit a dispune asupra ei, de la Maiestatea Sa Regele.

Că naționalitățile nemagiare din patrie nu simpatizează cu aspirațiunile magiare manifestate în direcția aceasta, nu formeză obiect de supărare pentru politicianii de frunte din tabăra ungurească, pentru-că părerea naționalităților

în fața lor nu numără astăzi nimica. Dar' îi supără faptul, că străinătatea încă nu onorează cu simpatii ei dorințele magiare, ci din contră, le află de pericolose și le condamnă.

Faptul acesta l'a atins și contele Apponyi în lungul său discurs rostit în dietă asupra adresei, — care acum se află în mâinile Regelui, — și provocându-se la vorbe de lui Waldek-Rousseau, a crezut că poate da lucrului explicarea, că simpatii străinătății le lipsesc de astădată Magiarii numai pentru aceea, pentru-că „Europei nu i plac schimbările!”

Cu această parte a vorbirii contelui Apponyi se ocupă marele ziarier francez *Le Temps*, și în nrul de la 11 Maiu spune contelui și celor de o părere cu dînsul, că simpatii Europei față de nisuițele magiare lipsesc nu numai din motivul indicat de dsa, ci și din alt motiv, mult mai însemnat.

„Nu ne putem împiedeca de a cugeta, — scrie numitul ziarier, — că atunci când privești subita mărire a partidului independenței ungare, când admiră frumôsa înflăcărare a oratorilor săi, zelul și elocința cu cari ei reclamă pentru țera lor întrebuintarea limbii magiare în armată și afirșitul jughului austriac, — cum zie ei, — că Magiarii nu sînt la urma urzilor de căl o minoritate în regatul sfântului Ștefan, că Românii, cari le-au fost supozi de caprițele istoriei, reclamă și ei dreptul de a vorbi în limba lor, pe care Ungurii se pregătesc să li-o răpescă. Nu se poate mai cu seamă uita, că atunci când deputatul croat Iosipovici și-a început discursul în limba sa maternă, partidul independenței magiare îi acoperă vocea și l'și sili să părăsescă tribuna!

Dacă Europa manifesteză puțină simpatie pentru silințele încercate de Ungaria în vederea asigurării independenței sale, contele Apponyi trebuie să caute motivele nu atât în conservatismul opiniunii publice străine, cât în exclusivismul pretențiunilor magiare.”

Va să zică, simpatii străinătății față de nisuițele magiare lipsesc tocmai din acel motiv din care ne lip-

sesc și nouă, nemag'arilor. Știe deci și străinătatea, cum foarte bine știm și noi, că din parte ungurească naționalizarea armatei nu se cere în alt scop, de cât pentru desnaționalizarea celorlalte popore din patrie, se cere ca armă pentru a pune și mai bine sub picioare pe aceia, cari la sarcini și la împlinirea datorințelor stau în rîndul prim, ear' la drepturi nu pot fi tolerați nici în rîndul din urmă, ci și de aci trebuie să dispară. Simpatii cari lipsesc în străinătate pentru Magiari și aspirațiunile lor, se întorc deci spre noi, un lucru care nu poate de cât numai să ne bucare.

Crisa. Ministrul comun de finanțe, cu reședința în Viena, baronul Ștefan Burian, a sosit Mercuri la Budapesta, pentru a începe tratări cu conducătorii opoziției coalizate, în numele Maiestății Sale, în scopul rezolvării crisei. Înainte de a pleca din Viena, baronul Burian a avut o audiență lungă la M. Sa. După cum se știe din Viena, ar fi primit însărcinare de la M. Sa să afle în mod amănunțit, ce vrea majoritatea parlamentară cu privire la chestiile militare și cu privire la comunitatea vamală? Totodată însă se comunică acelorora cu cari va trata, că în chestiile militare M. Sa stă neclintit pe cunoscutul punct de vedere, care se exprimă cu „nu se poate”. Credința prin cercurile politice magiare e aceea, că la înțelegere nu se va ajunge nici de astădată, prin urmare vor rămâne toate așa cum sunt, până la — toamnă.

Vorbirea deputatului Dr. Ștefan C. Pop

rostită în 8 Maiu n. în parlamentul ungar, la discuția asupra adresei.

(Urmare.)

Ștefan C. Pop: Că ce fel de constituțiune a voit să dea Kossuth Lajos acestei patrii, în privința aceasta fie-mi permis a cita din planul său de constituțiune partea referitoare la aceasta. Kossuth Lajos în opera-i „Irataim” partea I. pag. 453 zice (ceteșt.): „Precum religia, așa și naționalitatea e interes social.

Atât la acesta, cât și la cealaltă statul n'are nici un amestec. Constituția asigurând dreptul de întrunire, e liberă naționalitatea cetățenilor, și dreptul de a se asocia și întruni pentru apărarea și dezvoltarea intereselor lor, în comună, în comitat, în țară. Naționalitățile din punctul acesta de vedere dispun de dreptul deplin al liberei dispozițiuni, își pot alege șefi pe cari îi pot după plac înzestra cu titluri, pot fi adunări și pot aduce hotărâri în cadrul legii și al constituțiunii, și statul nu și poate vindica alt drept, de cât, ca adunările acestea să fie publice.”

Kossuth Lajos a murit, dar' n'a revocat acest plan de constituție. Intreb: Cine reprezintă principiile acestea, într'o mult mai mică măsură în cadrele art. de lege XLIV din 1868? Intreb, pentru-că așa cred, mulți își vor mai aduce aminte, că L'áyi Daniel de câte-ori a solicitat acest plan, ba a și prezentat un proiect de lege pentru introducerea sufragiului universal, fărăosebire de limbă, confesiune și naționalitate. Ați știut-o această? N'ați știut-o, n'ați realizat-o, ci după-eum cetesc în fôla lui Bánffy, a primit și partidul independist programul compus de Bánffy. (Sgomot în mijloc).

Aurel Vlad: E numai al său programul.

Hock János: M'nți; n'a zis, că e numai al său.

Aurel Vlad: Să și o înțelegem, domnule deputat, că eu n'am obiceiul să mint!

Hock János: Atunci nu așirma, dle deputat, ce nu e adevărat. N'a zis Bánffy că numai acesta e programul său. Așa e și adevărat.

Ștefan C. Pop: Vă rog, să mă lertați, dacă eu ca politician puțin esperiat, nu mă știu orienta în labirintul acesta. Dar' trebuie să constat, că partidul independist n'a luat în programul-i sufragiul universal. (O voce. Este!) Poi atunci ce însemnă cuvântul program și ce însemnă unele declarațiuni, când zice baronul Bánffy Dez ô, că scopul e nimicirea statului poliglot și transformarea naționalităților în rassa magiară? Voiți fi atât de liber să trec la vorbirea baronului Bánffy Dez-ô. El a susținut, că Ungaria n'are pîn'atunci drept la esistență ori viitoriu, până ce toate popoarele nu s'au contopit în rassa magiară. (Un glas în dreapta: N'a zis-o, sgomot). Să fim de o limbă, de o simțire. În privința aceasta, ori-cât de mult i-ași pretui

părea foarte natural, ca El să fie și rege. De-și I'șus adese ori a vorbit de întemeierea împărăției ceriului pe pământ, Petru totuși nu a înțeles-o pe deplin: îndeplinirea ei o vedea încă numai prin armată și prin forță brută.

I'șus observă intențiunea mulțimei și dispoziția apostolilor. Ca să prevină ori-ce eventualitate, pe arestia îi trimite cu corabir, ear' El după-se liniștește poporul pornește după el pe lac (Mt. XIV. 25 eq., Ioan VI. 19). Apostolii văzându-L pe undele Genezaretului ca pe o nălucă, se înspăimântă și nu-și cred ochilor. Petru în a e cuprins de această spaimă, cu toate că el era mai îndrăzneț de cât soții sei. Dar' nu-și perde prezențe, ci cu o curiozitate oreaș-care provocă pe Christos: „Dómnne, de ești tu, z'-mi să vin la tine pe apă”. El era convins, că Mântuitorul are putere și asupra elementelor, căci înaltea lui și-a manifestat-o nu odată, dar' în cazul de față el doria semu de la năluă, ca să credă în ea. (Va urma).

Vorbe înțelepte.

La popore libere domnia legilor este mai puternică de cât a ómenilor.

FOIȘORĂ

Vięta și activitatea sf. apostol Petru.

(După sf. scriptură).

(Urmare.)

De Ioan Stanciu.

Voi retrageți-vă în chilia voastră și nebolborosind rugați-vă către Tatăl vostru cel ceresc astfel: „Tatăl nostru, carele ești în ceriuri, sfințiască-se numele Tău; vină împărăția Ta, fie voia Ta, precum în ceriu așa și pe pământ, pânea noastră cea de toate zilele, dă-ne-o nouă astăzi. Și ne iartă nouă greșelele noastre, precum și noi ertăm greșilor nostri, și nu ne duce pe noi în ispită, ci ne scapă de cel rău, că a Ta este împărăția și puterea și mărirea în veci amin”. (Mt. VI. 9 eq.)

Astfel de învățături auzia Petru! Predate ele de cel mai mare pedagog, era oare posibil, ca să nu înrădăcineze în inima lui și să nu și aducă fructele lor? Petru și-le tipărește în internul său, ca pe o marmoră neperitoare. Cuvintele lui I'șus rostite aici și în alte locuri ale Galileei (Lc. VIII. 1 eq. etc.), precum și mulțimea de minuni săvârșite în

Naim (Lc. VII. 11 eq.) și în alte ținuturi și orașe, din ce în ce îl întăresc în credință și îi lumineză adevăratul înțeles al împărăției ceriurilor.

Adese ori, când învățătorul de pe corabia lui rostește poporului adunat învățăturile sale în pilde și parabole (Mt. XIII. 1 eq., Mc. IV. 1 eq., Lc. VIII. 4 eq.), spiritul lui Petru cantă a explica sensul adevărat al acestora. Dacă nu l' află, în orele liniștite ale serii, când I'șus se retrage în chilia sa, mai ales Petru l' întrebă: „Pentru ce le vorbești lor în pilde?” (Mt. XIII. 10, XV. 15, Mc. VII. 14.) El le răspunde și explică parabolele cari nu le-au înțeles, și după învățăturile necesare îi întrebă: Înțelegeți toate acestea? El plin de admirație răspund: „Da, Dómnne” (Mt. XIII. 51).

O astfel de intimitate și legătură între învățăceli, respective apos-oli și între învățătoriu, nu mai putea fi sdruncinată, ear' faptul că Acesta cu două cuvinte oprește furtuna, care amenința cu nimicire corabia aruncată de valurile Genezaretului, numai întări o putea. La tot cazul cu această ocaziune s'or fi născut în Petru astfel de idei: Cel ce e în stare a porunci și elementelor și a stăpâni asupra lor, Cel ce are puterea de a scote din

un om un legion de draici cu un cuvânt și a și nimici în apă (Mt. VIII. 28, Mc. V. 1, Lc. VIII. 26), Acesta nu mai poate fi om, ci Dzeu.

S'apropie timpul când și apostolii pot vesti cuvântul Tatălui ceresc. După-ce I'șus se întorce cu ei din Nazaret (Mt. XIII. 53, Mc. VI. 1, Lc. IV. 16) îi adună în jurul Său și provăzându-i cu putere și cu instrucțiunile necesare îi trimite doi câte doi prin satele și orașele vecine spre a și încerca puterile și a face primul debut. Cu cine și pe unde a umblat sf. Petru, nu se știe. Presupunem, că în locul său natal, în Betsaida nu a fost, căci și-a adus aminte de cuvintele Mântuitorului, numai de vre o câteva zile rostite în Nazaret: „Nu este profetul neonorat de cât numai în patria sa”. (Mt. XIII. 57.)

După reîntorcerea la Capernaum Petru cu ceilalți apostoli pretrece pe I'șus în lătura cealaltă a Genezaretului, lângă orașul Betsaida-Iulie, unde Acesta satură mulțimea cu 5 pâni și doi pesti. (Mt. XIV. 13, Mc. VIII. 1, Lc. IX. 11, Io. VI. 1.) Poporul era însufleșit și în marele entuziasm voia să proclame pe Mesia de rege. Bucuria fără margini se lipi și de apostoli și în special de Petru. El știa că I'șus e fiul lui Dumnezeu și de aceea i-se

capacitatea de bărbat de stat, totuși, fie-mi permis a mă provoca la o autoritate mai mare de cât dînsul, la întemeierii acestui stat, Stefan cel sfânt, a cărui mână și azi o binecuvîntăm. El a zis, că regnum unius stirpis fragile et imbecile est. Și a spus-o fiului său Emeric, ca să nu-și spargă capul cum să asimileze naționalitățile și popoarele, ci cum să cultive firea acelor specifică și în chipul acesta să le facă stâlpi ai coroanei și ai țării.

Barta Ödön: După notele stenografice autentice de atunci! Așa-i? (Iaritate).

Stefan C. Pop: Față de tendințele, pentru-că dör' atât în proiectul lui Berzeviczy, cât și în proiectul viitoriu semnalat de baronul Bárfy, numai de aceea e vorba, ca limba magiară să se propună în înțelesul, că naționalitatea... (Contestări sgomotose). Vă rog, în acela este această tendință. (Sgomot continuu).

Presidentul (sună). Cer liniște!

Stefan C. Pop: Asta nici-odată nu va reuși. (Strigăte: Nici n'o vește nime!) Pentru-că tot sorginte magiară, Bonfinius, a zis-o despre valahi: Valahi... plus pro linguae, quam pro vitae incolumitate certasse videntur, adică, că și-au prețuit mai mult comora aceea, limba, de cât viața. Ori-ce tendință însă, care pe lângă cultivarea propriei noastre limbi are de scop și învățarea limbii magiare, o primim cu cea mai mare plăcere.

Barta Ödön: Cunoștem această!

Stefan C. Pop: Firește, așa cum se poate!

Barta Ödön: Cum cu ocolirea legii se poate. (Așa-i! Așa-i! în stînga).

Stefan C. Pop: On. dietă! Discursul baronului Bárfy Dezeő e clar și nu lasă nici o îndoială, pentru-că dînsul statul de drept îl primește numai condiționat, în cât interesul de stat contemplat de dînsul din punctul său de vedere îl permite. Dreptul însă, on. dietă, unul poate fi, jus aequale est, neque aliter jus est. Cu alte cuvinte, dreptul e egal, ori nu există, dar' građațiuni nu există. Atac deschis și hotărît am văzut în vorbirea lui Bárfy împotriva naționalității noastre, deosebi cu privire la interesele limbii. Limba ni-o vrei, pe care sub nici o împrejurare nu o dăm. (Strigăte sgomotose: Nu e adevărat!)

Szöts Pál: Asta nici-odată n'a zis-o nimeni!

Stefan C. Pop: Poftim cetiți. În „Pesti Hirlap“ e scris. (Sgomot.)

Presidentul: Vă rog a nu face dialoguri, altfel voi fi silit a vă numi cu numele. Oratorul are cuvîntul, nimeni altul.

Stefan C. Pop: Vă rog s-mi permite să constat, că acea parte din legea despre egala îndreptățire, care a fost favorabilă naționalităților — nici într'un punct n'a fost executată. (Sgomot). În legea această este vorba despre înființarea de școle, despre educarea în limba maternă până la gradele academice, și totuși nici un singur gimnasiu n'au înființat cu limba noastră maternă ca limbă de propunere. Ce a zis Deák Ferencz atunci când Sârbii cereau gimnasiu și aci a fost de negat? (Cetește): „Fie în țară și 300 gimnasiu, fie chiar atâtea, că tot la câte șese mii se revină unul, dacă cutare gimnasiu nu învață în limba care e limba aceluși ținut, atunci fără îndoială va fi anevoios progresul culturii. Să ne amintim numai, cât am luptat în copilărie, când a trebuit să învățăm în o limbă străină, morță, și să vedem cât de mult e ușurat tinerilor nostri studiul, că pot să învețe în limba lor maternă. Tot această stă și față de limba naționalităților. Dacă le-am constrînge, ca copiii lor, cari în limba ungurească, ori absolut nu, ori sunt puțin instruiți, pentru-că dör' în școlile elementare au fost instruiți mai ales în limba lor națională, în tot locul și în toate se fie instruiți în limba magiară: atunci în acele gimnasiu ar fi imposibil progresul tinerilor, părinții și-ar cheltui înzădar banii, copiii și-ar perde înzădar timpul. Peste tot, dacă vrem să câștigăm naționalitățile, nu această e calea ca cu ori-ce preț să le magiarisăm, ci aceea, să le facem plăcute referințele magiare. Pentru-că două lucruri stau clare înaintea-mi: A voi să le stirpim ar fi o barbarie fără Dumnezeu și atunci dacă n'ar fi așa de numeroase, din care pricină a le nimici e imposibil. (Sgomot. Strigăte: Nimeni n'o vrea!) Dar' aceea n'o vrei, ca în gimnasiu să se în-

vețe românește! (Sgomot mare în stînga și în dreapta).

Barta Ödön: Ați avut vreme să învățați ungurește! (Sgomot.)

Presidentul: Rog liniște!

(Va urma.)

Pentru catedrală.

Cu bucurie înregistrăm o nouă contribuție frumoasă pentru catedrala noastră, carea acum se pregătește a-și deschide porțile sale credincioșilor, cari cu atîta dragoste au ajutat-o.

Anume bătrînnul *Vasilie Cora*, care și-a făcut deja numele nemuritoriu prin o fundațiune de mai multe mii în numele fiului său Torasiu, prin alta de 3000 corone pentru catedrală — a donat din nou o sumă însemnată pentru a fi adausă la cele 3000 corone de mai sus. Iată actul de donațiune:

Act de donațiune:

Umilit aubsemnatul — simțindu-mă înaintat în etate și bolnăvicios, — m'am gândit să adaug la donațiunile de mai înainte o nouă faptă bună, care s'imi servescă de călăuz bun în calea către dreptul judecătoriu atunci, când va binevoi a mă chema la sine. Astfel, basat pe deosebita încredere, ce o am în Preanonatul domn asesor consistorial Dr. Ilie Miron Cristea, care și înainte mi-a fost cel mai bun sfătuitoriu față de modul, cum să 'mi întrebunțez averea agonisită cu multă trudă, osterelă și bună crutare, și după o împreună conțelegere, m'am hotărît în mod irevocabil și în deplină libertate a voinței mele, ca să donez Veneratului Consistoriu arhidiececan ortodox-român din Transilvania întrîngă averea ce o mai am.

În urma acestei hotăriri declar în fața subsemnaților martori următoarele:

Din voie liberă și cu gând de a-mi ajuta neamul și biserica, dăruiesc bisericii gr. or. române din Transilvania toate sumele cuprinse în aici sub % alăturatele libele de depunere pe numele meu, *Basilie Kora, Solimar*, de la institutul de credit și economii „Albina“ din Sibiu, pe cari acum le predau dlui asesor consistorial Dr. Ilie Miron Cristea cu rugarea să dispună cele de lipsă pentru a fi primite de Veneratul Consistoriu anume:

1. Libelul nr. 14835 din 1896/1903 cartea 15, pag. 459, cu 268 cor. 92 fil. per 30 Iunie 1903.
2. Libelul nr. 16726 din 1898/1901, cartea 17, pag. 405, cu 255 cor. 32 fil., per 30 Iunie 1903.
3. Libelul nr. 16727 din 1898/1901, cartea 17, pag. 405, cu 255 cor. 32 fil., per 30 Iunie 1903.
4. Libelul nr. 16728 din 1898/1901, cartea 17, pag. 406, cu 255 cor. 32 fil., per 30 Iunie 1903.
5. Libelul nr. 18156 din 1899, cartea 19, pag. 120, cu 244 cor. 16 fil., per 30 Iunie 1903.
6. Libelul nr. 19030 din 1899/1902, cartea 20, pag. 57, cu 238 cor., per 30 Iunie 1903.
7. Libelul nr. 19031 din 1899/1902, cartea 20, pag. 57, cu 238 cor., per 30 Iunie 1903.
8. Libelul nr. 19624 din 1900 cartea 2, pag. 354, cu 233 cor. 39 fil., per 30 Iunie 1903.
9. Libelul nr. 24915 din 1904 cartea 25, pag. 499, cu 500 cor., per 19 Februarie 1903.

În total despre suma de 2438 corone 43 fileri.

Acastă sumă întrîngă o dăruiesc și predau acum Veneratului Consistoriu arhidiececan, dară cu acea condițiune: că, dacă în restul vieții mele, silit de împrejurările vieții, aș avé lipsă, să pot ridica atât din interesele ce le aduce, cât și din capital, până când eu voi trăi. Deasemenea autorizez și rog pe dl asesor Dr. Ilie Miron Cristea, ca întru cât nu s'rămâne la mărtașă mea atîte, cât să fiu înmormântat cinstit, să plătesc suma de lipsă din acești bani, și să solvesc la cel puțin 2 preoți câte 16 cor. și la cel puțin 2 cântăreți stola cuvenită, cum și celelalte, câte vor fi de lipsă.

Ear' suma, ce apoi va rămîne după înmormântarea mea, o las și dăruiesc de pe acuma, ca jertfă pentru mântuirea sufletului.

și anume să se adauge la suma de 3000 corone dăruită de mine prin actul de la 5 Octobrie anul 1903 în favorul bisericii catedrale arhiepiscopicești orientale române din Sibiu.

Am dat cu dragă inimă totă crutare mea, convins a fi făcut cea mai laudabilă faptă.

În fine mulțumesc din inimă dlui Dr. Ilie Miron Cristea pentru cele ce l-a făcut, și le face pentru mine.

Vasilie Kora Solimar de Vist m. p.
ca donator.

Pomenește dōmne pe acest credincios fiu al bisericii și neamului întru împărăția Ta; și fă, ca zilele bătrănețelor să-i fie senine și plăcute, ear' laudabilele lui fapte aibă cât mai mulți imitatori.

De la conferențele învățătorești.

Cercul Sibiu.

(Fine) Sibiu, 23 April v. 1905.

A. Tutor mai recomandă în contra alcoholumi: păstrarea, curățenia, interzicerea la copii a folosii alcool la sărbări, recomandă bibliotecile și prelegerile populare.

I. Frâncu crede că Asociațiunea ar pute mai cu efect lucra în direcțiunea stirpirii alcoolului. A. Udriște afirmă, că real în copii îl înrădăcinază părinții, deci aici e de a se căuta lecuirea.

E. Popescu susține, că se bea și din lipsa de ocupație mai ales în timpul iernii, e de părere să se reintroducă lucrul de mână în seminarul și în școala populară, recomandă cercetarea diferitelor școle de industrie.

M. Joanovici observă, că nu e bine a se lăsa să se încuibzeșă jidani prin comune ca crîșmari.

N. Iordan e pentru oprirea petrecerilor tineretului în crîșme. Aceste să se facă la case private și cu supraveghere. Insistă pentru catechisarea adulților și folosirea bibliotecilor din partea elevilor școlii de repetiție.

T. Măhăra e de părere, ca învățătoii să lucre pentru curmarea răului la cei mici, ear' preotul la cei crescuți, și ca să se formeze reuniuni, ear' Ven. Consistoriu să cōră raport dela preot despre cele ce se lucrăză în direcțiunea această.

I. Opiș încă e pentru controlarea petrecerilor tineretului, aplicându-se pedepse, unde se fac abuzuri.

În fine disertantul I. Olariu insistă pentru formarea unei noue generațiuni prin activitatea învățătorului în școlă.

Domnul comisariu consistorial apreciază și din partea dsale tema lucrată de I. Olariu, și dând noue povețe accentuiază, că la totă înțemplantarea prin școlă trebuie să lucrăm, ca să ne creăm o generație sănătoasă și cu moravuri bune. Insistă pentru înființarea de bibliotecii școlare și populare.

Termnată ordină de zi, se decide, ca conferența viitoare să se țină în comuna Boița cu programul următoriu:

1. Higiena în școala populară, lucrare de corpul învățătoreșc din Avrig, cenzurată de Ioan Neag, inv. în Poplaca.
2. Tractarea numărului 9, prelegere practică din aritmetică, cu elevii din cl. I.
3. Tractarea piesei „Satul și orașul“, din abecdarul de Popescu-Dr. P. Șpan, din punct de vedere geografic, cu elevii din cl. II.
4. O lecțiune practică din religione, cu cl. III.
5. O prelegere din limba magiară de cuprins geografic cu clasa IV., ținută de T. Căliman.
6. Un raport asupra rezultatului esperimentat la învățarea cetitului prin metoda fonomimic, de S. Frâncu.

Temele de sub 2, 3 și 4 le vor ține învățătorii din Boița, unde se va ține și întrunirea proximă a conferenței.

La vorbirea de închidere a ședințelor, prin care dl comisariu apreciază bunele rezultate ce se obțin în întrunirile noastre pentru ulterioară perfecționare a învățătorilor, mulțumește dlui comisariu pentru înțelepăta conducere directorul din Rășinari, Coman Hîmbășan.

De închidere a acestui raport nu pot lăsa fără amintire interesul pe care dl protopop Căndea l'a manifestat față de învățătoreșca concentrată în Avrig și peste tot față de trebile noastre școlare, participând la

t-șe ședințele, ear' de altă parte n'a arătat cu multă prevenire și față de învățătorii, învitând pe unii la masă, pe lângă dl comisariu, care a fost în permanență după dînsului.

Recunoștință merită și frații colegi învățătorii din Avrig, cari s'au îngrijit și și au pus la dispoziție cartiere bune și vîptol recerut, spre mulțămirea tuturor.

C. Popa.

De la Asociațiune

Comitetul central al „Asociațiunii“ a ținut ședință lunară ieri, Joi, la orele 4 d. a. Cu ocaziunea această comitetul „Asociațiunii“ a luat în primire numărariul de 10.000 corone al fundațiunii „Ioan și Zina Roman“. Din venit să vor da stipendii tinerilor români, fără deosebire de confesiune, de la școala medii (300 cor.), ear' de la universitate (600 cor.) Vor fi preferite rudeniile fundatorilor. Primul stipendiu se va conferi deja la vară.

A dat expresiune prin sculare pentru mărtea membrului fundator *Atanasie Cimponeeriu* și a membrui pe viață *Sofia Cotlog* din Certgea.

Dșora *Minerva Cosma* arată, că a pus sub tipariu un „Album de cusături și țesături românești“, selecționate cu specială îngrijire și împărțite de dsa, în cât se vede cu ne mai aspectul formelor, ci și întrîngă structura, în cât ușor se poate imita. Va cuprinde... forme originale. Cere a se recomanda cumpărarea lui factorilor cu cari „Asociațiunea“ are legături. Ofere pentru servirea acestor rabatul cuvenit. Comitetul primește propunerea în interesul popularității și a servării motivelor originale țărănești, ear' d' rabat va cumpăra esemplare noue și le va împărți gratuit.

„Economiul“ din Cluj arată, că face emisiune nouă de acții. Asociațiunea reflectăză la 9, câte mai are. Se declară membri ordinari noi 24 inși. Se receră dl profesor *Ciortea* din Brașov a căuta o firmă, care să liferze școloptiōne pentru despartămintele, cu condițiunea de a se plăti în rate. Se admit secretarii Asociațiunii pentru a relucra despartămintele Crăștiiei, Caransebașului și Dicșă Amartinului. Dni Ioan *Ciortea*, profesor, Dr. N. *Moș*, din Deva, general *Ștefan Avram*, Corcea, paroh în Coșteiu, „*Concordia*“ din Uzlin, se declară membri pe viață.

NOUȚĂȚI

Colecta pentru catedrală. Din 6 la Cugir (tractul Orăștie) a intrat zilele acestea la colecta pentru zidirea catedralei suma de 170 corone, dăruită de evlavioșii credincioși de acolo: Constantin Olariu (100 cor.), Ionuțiu Ștefănescu (50 corone) și Nicolae Olariu (20 corone). Dsa Damocanu ca întreprinderile acestora să fie totdeauna răsplătite cu succes și cu deplina răsplătă a ceteșnelor lor, ca astfel și în viitor să potă jertfi pentru biserica strămoșească.

Solie franceză la Berlin. Scrieremana trecută consiliul de ministri al Franței a hotărît în principiu, ca din prilejul aniversării moștenitorului de tron al Germaniei să trimită la Berlin o deputațiune extraordinară.

Club școlar de magiarisare. Căsim în „Budapesu Hirlap“ că la inițiativa și sub presidenția lui Ungvári Ede, presidentul oratoratului școlii de stat elementare din comuna slovacă Stropkó, s'a înființat acolo un „club școlar de magiarisare“ („magyarosító iskolaügyi kö“) și că inspectorul școlii de școlă al comitatului Zemplén a promis că va esopera pe sēma clubului ajutoriu atât de la stat, cât și de la comitat.

Tren direct între New-York și Paris. O societate americană a hotărît să facă o linie ferată cu legătură directă între New-York și Paris. Noua linie va parca numirea „Transsiberian-Behring-Alaska“, trenurile vor fi mănate prin electricitate și vor avé să percurgă 200 kilometri pe oră, așa că întrîngă călătoria de la New-York până la Paris va dura 20 de zile. Linia va trece prin Europa și Siberia pe uscat, apoi pe sub pasul Behring prin tunel submarin, asind eară pe uscat în Alasca și întălnindu-se apoi în lumea nouă cu linia trenului Pacific. De la Paris la New-York se potă face apoi returul pe mare în curs de șapte zile.

Nou avocat în Teaca. Avocatul Dr. Ioan Vesic nu duce la cunoștința publicului, că și-a deschis cancelaria avocațială în Teaca (Teke).

Funcționarii de la căile ferate, dacă a'ară de contribuția directă (de stat) după salariul lor altă contribuție nu plătesc în comună, nu pot fi luși în lista alegătorilor comunali. (Deciziune principala a Judecătoriai administrative).

O nouă fabrică de celuloză. Săptămâna trecută și-a ținut adunarea generală constituantă noua fabrică de celuloză societate pe acții în Zsolna, alegându-și president al direcțiunii pe George Bulla, vice comite al comitatului Arva. Capitalul social e 1,300,000 de corone plasat în 6500 acții. Fabrica are să fie gata și dată destinației la începutul lunii Martie din anul viitoriu.

Ticăloșire mare. Poliția din Budapesta a arestat Marți pe lucrătorii zillerii Grónay Mihály, pentru furături. Înainte cu câțiva ani Grónay era domn mare: secretariu la direcțiunea financiară din Vukovár și proprietariu al unei sume de 60000 de corone, moștenită de la părinți. Traiul și distracțiile boeresti însă i-au consumat în scurt timp întrăgă moștenirea, ear' salariul nefind-u-i de ajuns pentru a continua cu traiul luxos, s'a dămis la furături, spărgând pulturile colegilor sei de oficiu și furându-le banii. Din cauza acăsta și-a pierdut postul și s'a ticăloșit apoi tot mai mult, până s'ajunge în urmă să fie arestat ca simplu lucrătoriu zilleriu, tot pentru furături.

Răsplata minciunii. Cocorul Steinhardt Izidor, corespondent în Belgrad al ziarelor „Pester Lloyd“ (Budapesta) și „Die Zeit“ (Viena), spre a servi gazetelor sale cu știri de senzație li-a fost raportat „din izvor sigur“, că regele Petru e hotărât să abzică de tron. Știrea fusese însă numai iscodire a lui Steinhardt, ear' guvernul Sârbiei sfând că el a fost trimițătoriu ei, l'a expulsat din Sârbia, cu ordin, ca imediat să-și ia catra-fusele și să plece. Acum dumnealui se află în Zimony (Zemlin), pe teritoriul ungar.

Sinucidere concesionată. Fr. Baker din Lincoln (America) fiind osândit la moarte pentru omorirea fratelui său, săptămâna trecută avea să fie spânzurat. Cu executarea executării era însărcinat un plătitoriu al temerului din Lincoln, careia însă s'au găsit de a plăzura, a denega executarea. Fiind că deosebi acăsta osânditul, s'a oprit să-și execute el însuși osândul, ear' directorul temerului cerând înștiințări de la N. Y. York a primit răspuns, că potă osânditul osânditul sinuciderea, fiind irelevant că cine execută sentința, ci numai faptul că aceea să se execute. Astfel Baker e primul om, cărui s'a permis pe cale legală sinuciderea.

Cel mai mare sanatoriu din lume. În New Mexico (America) sunt în curs de lucrări de cădire pentru un sanatoriu de tuberculoși, în care să potă fi adăpostiți 25.000 de bolnavi. Teritoriul sanatoriului se întinde pe 80.000 de jgăre și e situat la înălțime de 9000 de urme peste nivelul mării. Sanatoriul acesta nu constă din un singur edificiu, ci din mulțime de căsuli și corturi pentru locuința bolnavilor. Cheltuielile înființării fac unei milioane de corone.

Fricos de tot. Juristul Lenk Richard, de la universitatea din Budapesta, a pos să-și ție bătă pe mașina de spirit și gătându-se spiritul din mașină, a dat să tórne de nou, fără să fi așteptat însă, ca flacăra din mașină să se stingă de tot, și fără a fi lăsat să se recorească apoi mașina. Astfel, spiritul turnat de nou a luat foc în clipa când a venit în atingere cu mașina și flacăra pătrunzând și în sticla de spirit, aceea a explodat, aruncând prin odale spiritul aprins, de la care a luat foc și mobilierul. La vederea primejdiei Lenk s'a înfricoșat așa de tare, în cât a sărit afară pe ferestă, din etajul II. Cu oșele frânte și cu capul spart a fost ridicat apoi și dus în spital, unde peste noapte a murit.

Mormânt celtic la Gyoma. Lucrătorii de la pgiăria din Gyoma (Ungaria) a lui Petru O.áh în cursul săpării pământului au găsit un mormânt în care era scheletul unui ostaș și scheletul calului său, ear' lângă acest din urmă o sabie cu tăiș dublu, zale de brat (brazletă) cu cataramă de bronz, un colar, o lance de fer și un cuțit în formă de cosor. Proprietariul pământului le-a donat pe toate muzeului din Süm-g. Mormântul dată de prin anii 300—200 înainte de Christos.

Sfârșitul unui proces de divorț. La multe procese de divorț s'a putut observa, că întâmplări neînsemnate provăcă ură nedumerită între consoți. Nu de mult a fost pus în curs un proces de divorț, pe motivul „urei

nedumerite“. Femeia, afară din samă cruță-tóre, ajunse la cétă cu soțul ei, reproșându-i că e un cărtaș, care modestul seu câștig și l'risipește în jocul cărților. Adevărul era însă că soțul își cerea norocul la loteria de clasă, dar norocul n'a voit încă să l'auridă. Ajunse cu soția la ceturi, și în urmă situația deveni stăt de aerioasă, în cât ambii soți nu mai voră să trăiescă împreună. Procesul ajunse la ultima pertractare, în cât avea să se aducă sentința, când soțul primise de la Casa de bancă A. Gaedicke, atât de mult favorisată de noroc, îmbucurătoare știre că losul său a fost tras cu un câștig principal. Ura dintr' consoți dispăruse îndată și fericită se arună acum soția în brațele „cărțișu-lui“.

Crema Margit. Puține dame sunt în țér, cărora nu li-ar fi cunoscută alifa pentru obraz a farmacistului Földes. Dintr' toate cosmeticile crema Margit a lui Földes este cea mai căutată, deore-ce e cu totul nestricătoasă și delatură în câteva zile toate necurățiile pielii, ca pistrue, jubruțe, pete etc., dând obrazului frăg zime și fineță. Nu se folosește numai pentru înfrumusețarea obrazului, ci și pentru înălbirea grumazului, a umerilor și a mânilor. Borsanul mare 2 corone, borsanul mic 1 cor. Să capătă la producătorul Földes, farmacist în Arad, cum și în alte farmacii. De imitații este a se feri.

Crucea sau sténa după electro magnetica 86,967 B. R. a lui Müller, care este cunoscută în Ungaria întrégă, are pentru ziua de azi un document pe care îl publicăm aci în întreg me: „Stimate dile Müller! Primește sincera mea mulțămită; umflatura soției mele s'a tras aproape de tot și chiar și durerile de spinare și de stomach și sgârciurile la inimă se repetă tot mai rar. Te rog să-mi mai trimiți 4 aparate nr. 86,967 B. R. de câte 6 cor., căci ómeni din al treilea sat mă rógă să le aduc astfel de aparate. Zajhalma. Cu adăncă stímă: Stefan Eódi, magasinier“. De aceea n'ai cuvinte ca să recomanzi în destul acest aparat tuturor celor ce sufer de reumatism, astmă, nedurmire, dureri de urechi, nevralgie, bătă de inimă, dureri de cap, de nți, impotentă, mâni și piciorie reci, epilepsie, slăbiciune, amețelă, tremur, friguri, irfluență, galbinare, sgârciuri de stomach, lipsă de poftă de mâncare, ischias etc, etc. Aparatul costă 3 fl., se află la dl Albert Müller în Budapesta, V. Vadász-utca 42/V.

Cărți și reviste.

Cuvântări apologetice asupra adevărurilor fundamentale ale religiei creștine ortodoxe, de Dr. Sergiu, arhiepiscop de Vladimir, traduse și parte rostite în catedrala metropolitană din Iași, de archimandritul Nicodim Muntean, licențiat în teologie, archimandrit de scaun la eparchia Dunării de jos. București, 1905.

Modesta noastră literatură bisericească s'a sporit în ultimele zile cu o forte însemnată carte, care poartă titlul de mai sus și care cuprinde 28 de cuvântări apologetice, având ca supliment patru tractate despre creațiunea lumii, originea și vechimea omului, înprăștiunea sfintei Scripturi și despre taina întrupării Fiului lui Dumnezeu. În literatura noastră acăsta e o carte de cuvântări unică în felul său, întru cât tratăză în forma de predică cele mai complete adevăruri fundamentale ale bisericii noastre ortodoxe, făcându-le accesibile tuturor credincioșilor și lămurind cestiunile de credință într'o formă — așa putea zice — neeseptionabilă.

Proțul nostru, care trebuie să țină cu cea mai desăvârșită sfintenție la aceea, că să merite numirea de lumina lumii și sarea pământului, vă găsi în acăstă carte glasul unui proroc, care na chiamă la vechia credință atât de slăbită în inimile multora dintr' noi, și care ridicându ne peste grijile și necazurile zilnice ne face să întrezărim culmile cele luminoase ale Impărăției după care trebuie să însetezeze sufletele noastre.

De la preotul nostru conștiința de chiamarea sa (ce păcat că sunt și altfelu de proți), așteptăm deci, ca să nu lase să răsune în pust' acest glas, ci înțelegându-l și propovăduindu-l într' credincioșii sei, să lucre din toate puterile într'acolo, ca să se preamărescă numele lui Dumnezeu în chipul cuvenit din partea tuturor celor ce cred și celor ce prin credință tind spre mântuire.

De la preotul nostru conștiința de chiamarea sa așteptăm cu tot dreptul, ca să fie campionul culturii noastre naționale, care totdeauna în biserică și-a avut sfânta sfintelor și care totdeauna de la altarul bisericii națio-

nale a isvorit curentele cele bune. Cultură națională numai prin mijlocirea bisericii se potă face — și aici profețimă noastră e la locul întâiu, se așteptă deci de la ea abnegațiune, conștiințositate și muncă. Literatura noastră bisericească și națională să ni-o sprijinescă alții, când noi ne dăm înderă?! Pentru cei ce au urechi de auzit!...

P. S. Cartea se potă procura de la librăria arhiepiscopalească de aici. Prețul 5 cor. O. G.

PARTEA LITERARĂ.

Noțiuni de cronologie.

— Un manuscris vechiu. —

Com. de George Tulbure.
(Urmare.)

Calendarul Grigorian de loc sau introdus în tota biserica apusana; eara mai tardiu în veacul al 18-a l'au primit și protestanții; însă biserica noastră și astăzi folosește Calendarul Iulian, pentru ca deschilnirea între aceste două calendare în 400 de ani numai 3 zile face și așa din privința bisericească, nu are mare însemnatate; dar și altmintețea Calendarul Grigorian nu e perfect, căci în 400 de ani merge naintea anului Solaru cu 2 oare 40 min.

Calendarul Iulian altmintețea se numește Calendarul sau *Stilul vechiu*; eara cel Grigorian Calendarul sau *Stilul nou*.

§ 11. **Reducerea Calendarului Iulian la cel Grigorian și din darapt.**

Ca dioa Calendarului Iulian sa se poată reduce la Calendarul Grigorian și dindarapt, avem de știut următoarele:

I. În veacul al 19-lea deschilnirea între aceste 2 calendare face 12 zile, așa dăra:

II. Când în Calendarul Iulian e 1-a di a luni, atunci în Calendarul Grigorian e a 13-a di și din darapt, când în C. Grigorian e a 13 di în C. Iulian e 1 di.

III. Deaca contra zilele lunei după Calendarul Iulian se da (= adauga) numărul 12, suma arata dioa în Cal. Grigorian, eara de cumva suma aceasta ar trece numărul zilelor care se află în data luna, atunci zilele întregi luni se scot din suma, și restul arata dioa în Cal. Grigorian în luna urmatoare.

IV. Deaca din zilele lunei după Calendarul Grigorian se scote numărul 12, restul arata dioa în Cal. Iulian, însă dacă data di e mai mica decăt 12, atunci contra numărul zilei cui data se mai adauga zilele întregi luni trecute, din suma aceasta ca scote numărul 12 și restul va arata dioa Calendarul Iulian în luna trecută.

§ 12. **Aflarea anilor Visecti.**

Anii visecti din cei nevisecti se pot cunoște, deca anul sau dela facerea lumii sau dela Christos se imparte cu 4, după carea împartire, deca ramane ceva rest sa întielege ca e an de rend, eara dacă nu ramane nimica rest e an visect. D. e. Deaca anul 1847 se imparte cu 4: $1847 : 4 = 461\frac{3}{4}$, restul 3 arata ca nu e an visect, ci an de rend.

Aci pentru ușiorarea Calculului avem de însemnat ca fiesce carea suta de ani se potă împarti cu 4 fara de a ramanea ceva rest, Asiadara încercarea anilor visecti (se potă face că) numai anii cari sunt mai putini decăt o suta (100) trebuie împartiti; d. e. în loc de 1847 se pote lua numai 47, și se pote face acăsta împartire $47 : 4 = 11\frac{3}{4}$, sau si mai ușior deca anul care e mai mic decăt o suta se pote înjumatați de 2 ori fara a ramanea frantura, așa felu de an e visect, altmintețea an de rend, anii cei fara de pereche sunt de rend și nu potesc nici o calculare, de ex. anul 1827 e an de rend pentruca se gata în număr fara perechie, eara anul 1828 e an visect pentruca 28 se pote înjumatați de 2 ori fara a ramanea frantura, adeca jumatați din 28 e 14 și jumatați din 14 e 7.

§ 13. **Deschilimitele Epoche.**

Epoca este cuvânt grecesc și însemnă o conturare, eara într' întiețea cronologică este vreo întâmplare deschilnită și însemnata, dela carea se nu năra anii curgătorii. Cele mai însemnate epoche la creștinii sunt: facerea lumii și născerea lui Christos; anii dela facerea lumii și pana la Christos deschilniti Cronologi în deschilniti chipuri iau scotit si nu sau putut naravi în hotarirea lor. Biserica noastră însă ținea să tina de numărarea celor 72 de talmașii din Alexandria, după care dela facerea lumii pana la Născerea lui Christos sunt ani 5508.

Eara într' numărarea anilor dela născerea lui Christos totii creștinii sa naravesc oaci de exemplu anul curgătoriu după a tuturor societății ante anul dela Christos 1847.

În biserica răsăritului la început sau îndarapt sa se numere numai anii dela facerea lumii, însă mai tardiu sau adaugat și anul dela Christos; eara pe timpurile noastre anul dela facerea lumii nu se scrie, ci numai cel dela Christos. — Aci avem de însemnat: ca în istoria noastră pana la Născerea lui Christos nu se auțera dela facere încóce, ci dela

Christos îndarapt pasind, d. e. anul carele dela facerea lumii e 5508 se dice anul 1-iu nainte de Christos. — Fiesce care an dela Christos se pote sci al catelea este dela facerea lumii, deca se vor da catra el suma anilor dela facerea lumii pana la Christos, adeca după socóta noastră 5508 și din darapt: deca din anul dela facerea lumii sa scóte suma anilor pana la Christos adeca 5508 restul arata al catelea an este dela Christos d. e.; anul curgătoriu 1847, după acăsta socóta: $1847 - 5508 = 7355$, e anul dela facerea lumii 7355.

§ 14. **Crugul sau Ciclul.**

Crugul sa dice pe slovenie, éra Ciclul pe Grecie și amendouă aceste cuvinte însemnă *Cerc sau rotelare*; éra în întiețea cronologică însemnă un număr hotarit de ani, care deca se implinesce, érași se incepe și urmeada tocmai așa ca mai nainte. Noi avem mai de însemnat *Crugul indictului*, al *sórelui și al lunei*. Iara crugurile, care stau din mai multe sute de ani se numesc *perioade cronologice*, care în studiul acesta nu sunt de mare însemnatate. (Va urma.)

Dare de sémă.

La loteria aranjată de domnișorele române din Sibiu în favorul școlii de menaj și industrie, ce se va înființa de „Reuniunea femeilor“, au mai intrat din partea damelor și domnilor următoarele contribuiri:

Elena Voina (Brașov) 2 tablete. Maria Clortea (Brașov) sachet. Din Sibiu: Victoria Popoviciu, pernă de divan; Anetta Onițu, casetă, un sachet; Ana Marienescu, pernă de canapea; Iustina Săndean, tabletă; Delia Olariu, 2 tablete înodate. Maria Oncoiu (Brașov) ținătoriu de jurnale. Ana Filip (Abrud) surță, 2 tablete. Virgil Popoviciu (Hațeg) casetă cu hârtie de epist. Ersilia Popoviciu (Hațeg) casetă pentru mănăși, etagere de lemn, 2 rame pentru fotografii. Din Hațeg: Elena Otto Popoviciu, casetă pentru mănăși; Elvira Barcian, surț; Elena I. Popoviciu, album de poesii; Victoria Popoviciu, 2 funduri de pernă; Tiberia Barcian, sachet; Elena S. Popoviciu, ținătoriu de penne; Mariți Ellu, 2 vase pentru flori. Victoria Dunca (Sibiu) pernă de divan, tabletă. Delia Popoviciu (Viena) pompadur, sachet pentru mănăși. Raflia Solomon, tabletă, 3 ștergare. Leontina Bunea (Brașov) fugătoriu, 2 ștergare. Ida Faur (Abrud) surț. Ana Gombos născ. Cotișel (Abrud) 2 ștergare. Iuliana Furdul (Abrud) tabletă. Ecaterina Băcean (Brașov) pernă de divan, bloc cu sugătivă, vase pentru flori. Maria Baulescu (Brașov) 2 statuete. Mișă Bainescu (Brașov) tablou. Elena Mureșan (Brașov) „Stefan cel mare“ tablou. Catinca Măzăr (Brașov) tabletă. N. N. (Brașov) bustul lui Wagner și a lui Bēthowen. Dora Pușcariu (Brașov) 6 batiște, 3 sticle de parfum. Din Brașov: Zoe S. Damian, service de fumat; Elena N. Dima, tabletă; Lucia Bologa, brodarie, învălțóre și tabletă; Mărioara Dima, 2 tablete, ciucuri înodați pentru ștergar. Stanca Trăila (Oravița) perină de divan; Georgina Popoviciu, pernă de divan. Lucreția Micșa (Dej) fugătoriu. Elena Méhes, fugătoriu. Elena N. Dima (Brașov) ținătoriu de jurnale. Elsa Manguica tablou cusut. N. Cornea, corfiță croșetată. Dna Moga (Sibiu) farfurie pictată. Geni Moga, casetă, Rica Moga, pompadur. Ana Trăila (Oravița) tabletă. Victoria Erdéyi (Orăștie) straiță, tabletă. Lucretia Micșa (Dej) fugătoriu. Iustina Șinca (?) 2 ștergare. Cornelia Bredicean (Lugos) țesătură pentru crătință. Elena Fabian (Biauș) dantelă. Neli Moldovan (Medaș) ștergariu. Anița Răucioiu (Săliște) tabletă. Claudia Goga (Reșnari) tabletă. Eugenia Iovescu (Sibiu) tabletă. Elisabeta Bătean (Sibiu) pernă de divan. Cornelia Moldovan (Arad) tablou pictat. Victor Onițu (Sibiu) sticlă de liqueur. Din Săliște: Maria Comșa, costum săliștănesc. Cornelia Stoica, cămașă săliștănescă. Ana Bloju, 2 surțe săliștănești. V. Măcelariu pernă de divan; Ana Chirca, 3 servete, ștergariu. Asioneta Dordea (Păuca) 2 ștergare. Marina clăus, ștergariu. Maria Crișan, 3 ștergare. Parasch va Lăpădat, 3 ștergare. Stana N. Hinza ștergariu. Ana Cinteș, tabletă. Maria Roșca, covor, straiță. Ana Pavel, straiță. Iosefina Schram, tabletă. Ana Goșa, covor. Paraschiva Banclu (Păuca) față de masă. Ana Stăcilă, pânzătură. Anuța Iosof (Galeș) tabletă, ștergariu. Eugenia Vințeler (Sibiu) pernă de divan. Aurelia Moga (Sibiu) pernă de divan, 2 perinuțe de ace. Luise Haubenschild (?) pompadur. Cristina Triandafil (Orna) fugătoriu. Victoria Hanța (Orna) fugătoriu. Ana Borcea (Săliște) fugătoriu. Amalia Istade (Săliște) tabletă. Irina Popescu (Oravița) ștergariu. Elsa de Heldenberg (Sibiu) pompadur. Maria P. Harsian (Sibiu) corfiță de sticlă. Agnes Măcelar (Mărcurea) vase pentru unt. Veturia Dimitrescu (Chelmac) 4 ștergare. Elisaveta C. Popa (Sibiu) față de pernă și tabletă. Veturia Papp (Biauș) 2 cursóre. Ecaterina Monea (Cărtășóra) ștergariu de serviete. Silvia Crișan (Sibiu) port-journal. Iudita Toma C. Ioan (Bicium-sat) crătință și straiță. (Va urma.)

Atelierul dentistului E. DIEKER

strada măcelarilor nr. 30, etajiu

Ore de ordinațiune de la 8—12 înainte de amiazi, și de la 1—5 ore după amiazi.
Duminea și sârbătoreă de la 8—11 ore a. m.

De la **Librăria arhidieceasă** din **Sibiu** (Nagyszeben, Ungaria) se pot procura următoarele cărți:

† **Alexandru Roman**, 1826—1897, fost membru al academiei române, materia- pentru biografia și activitatea lui, de **Ilie Dinl urseni**. Prețul 80 fil., și 5 fil. porto.

„**Proverbe**, maxime, asemănări și idio- tisme”, colectate din graiul Românilor din Transilvania și Ungaria, de **Dr. Elie Cristea**. Prețul 1.50 cor. Porto 10 fileri.

Dotatiunea clerului, o colecțiune de articoli politico-bisericești, de **Ilie Dinurseni**. Costă 1 cor., plus 10 fileri porto.

Cinci cuvântări, de **Dr. Elie Miron Cristea**, și anume:

- a) Cuvântare la înființarea parohiei ortodoxe române din cetatea Bistriței, prețul 20 fil.;
- b) Cuvântare contra beției, 30 fil.;
- c) Cuvântare ocazională la demolarea bise- ricei din Sibiu-cetate, prețul 40 fileri;
- d) Cuvântare la parastasul celebrat pentru asesorul consistorial **Dr. Daniil Popovici- Barcianu**, costă 20 fileri;
- e) Vorbirea ținută cu ocaziunea încheierii festive a anului școlar în școala de fete română din Sibiu, prețul 20 fil., — pen- tru fie-care 5 fil. porto.

Patruzeci de predici populare, de **Iuliu Scriban**, licențiat în teol. C. 1.50

Teatru de școlă, de **Ana Gh. Tândănescu**, directora școlii de fete din Constanța 1.—

Tainele cerului, de **C. Flamarion** (trad. Haralambie G. Lecca) 1.50

Cuib de șoimi, poem dramatic în versuri, de **I. C. Bistrițeanu** 1.50

Ziariul unui Pierde-Vara, de **George Coșbuc** 2.—

Portretele lui Eminescu, notițe biografice, de **Ioan Scurtu** —80

Foiletone, de **Marie Chendi** 2.50

trimise cu posta pentru fiecare e- xemplar 10 bani mai mult.

Rumänische Dialekte, von **Josef Popovici** 4.80

Studiile pedagogice și discursuri, de **Dr. Vasile Bologa**, dir. școl. 2.—

Frumos! nuvele, de **Const. Hodoș** 2.—

Poesii, de **Maria Cunțan** 1.25

Crișma lui Moș-Precu, povestiri, de **M. Sadoveanu** 2.—

Chipuri și graiuri din Bucovina, nuvele, de **Em. Grigoroivita** 2.50

Rutenisarea Bucovinei și cauzele desnaționalisării poporului rom. după date autentice, de **Un Bu- covinean** 3.50

Din viața marinarului, nuvele, de **Gh. A. Teodoru** 1.50

Dureri înăbușite, de **M. Sadoveanu** 2.—

Poezii, de **Haralamb G. Lecca** 1.50

De dragul celor mici, nuvele și schițe, de **Vasilie Pop** 1.50

Armîna (românca), roman social din epoca renașterii poporului român de la Pind, de **P. Vulcan** 2.—

Povestiri, de **Mihail Sadoveanu** 1.50

Istoria literaturii religioase a Ro- mânilor până la 1868 de **N. Iorga** 3.50

Cultura română și politicianismul, de **Rădulescu-Motru** 1.50

Cuvinte adevărate, de **N. Iorga** 2.50

Drumuri și orașe din România, de **N. Iorga** 2.50

Geniu Pustiu, roman original inedit, de **Mihail Eminescu** 2.—

Urmașii Romei, nuvele și schițe, de **George Cair** 3.—

Eu rid, tu rizi, el ride, de **G. Ranetti** 2.—

Povești populare, de **Alex. Florini** 2.50

Călătoriile lui Enache Cocoloș, de **Th. D. Speranță** 2.—

plus 20 fil. porto postal.

Sate și mănăstiri din România, de **N. Iorga** 2.50

Din viața romană, de **Ion Kalin- deru** 4.—

plus 30 fileri porto postal.

Idroterapia medicală, de **Dr. G. Baiulescu** 10.—

porto 72 fil.

Bibliografia românescă vechie, de **Ioan Bian** și **Nerva Hodos**, to- mul I. 1508—1716 26.—

porto 92 fileri.

Librăria arhidieceasă.

Atențiune!

50.000 părechi de ghețe.

4 părechi de ghețe cu numai fl. 2.80.

Falimentând mai multe fabrici mari am fost încredințat a desface o cantitate mare de ghețe sub prețul producțiunii. Vind deci ori cui 1 păreche de ghețe cu șireturi pentru domni și 1 păreche pentru dame, de piele, brun ori negru galoșate, cu talpă bine bătută cu cuie, apoi 1 păreche de ghețe de modă pentru domni și 1 păreche pentru dame, cu paspoal foarte elegant, fasonul cel mai nou de vară, foarte drăguți și ușori. **Tôte 4 păre chile costă numai 2 fl. 80 cr.** și se pot procura cu ramburs sau trimițându se banii înainte de la [70] 1—1

S. Urbach, Schuh-Export, Krakau 54/K.

Schimbul este admis; dacă nu convine se retrimit banii, astfel că ori-ce risic este eschis cu desevêrsire.

NOU!
Verigile pentru bătături
patent americane ale lui
Cook & Johnson.

Cel mai bun și mai sigur mijloc al timpului present, de efect miraculos și imediat alinător de dureri.

Se capătă în tôte farmaciile din Austro-Ungaria. 1 bucată în cuvertă 20 fil., 6 bucăți în carton 1 cor. Prin postă 20 fileri mai mult.

Deposit principal: **Farmacistul Josif Török** Budapesta, VI. Király-utca 12.

Deposit central pentru Austro-Ungaria: (84) 11—16. „**Zum Samariter**“, Graz.

Struguri de masă

în nenumărate sorte alese, curățenia soiului se garantează, apoi cea mai bună colecție de

frunzișuri

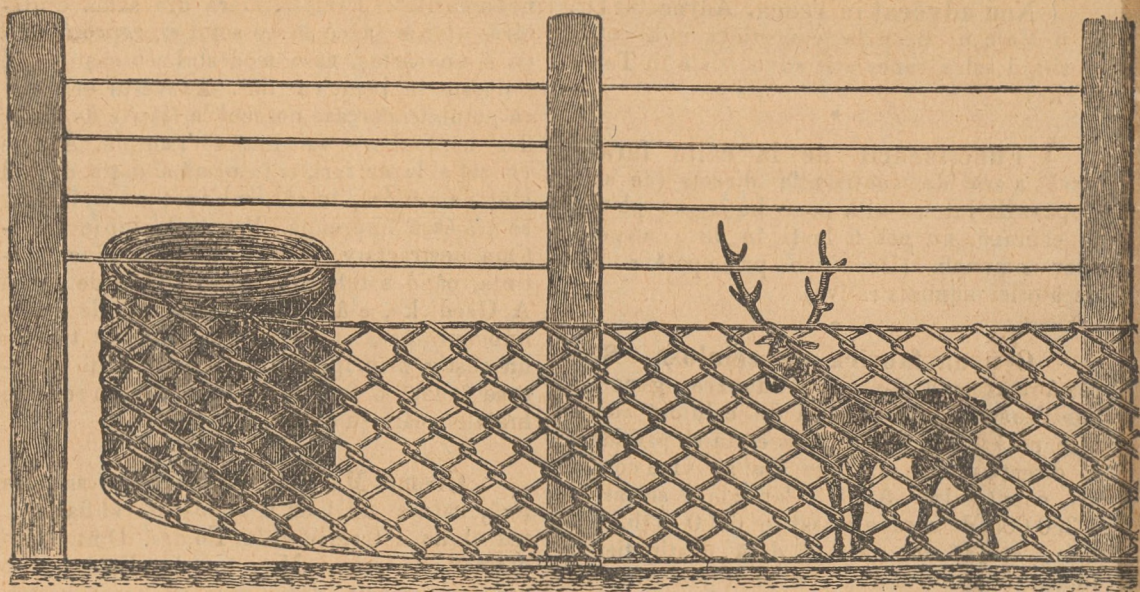
tôte nobilitări de prima calitate, liferéză

Prima plantație pentru nobilitarea viței

de pe **Târnave**

Proprietariu: **Fr. Caspari Mediaș** (Medgyes, (84b) 10 (Transilvania).

Lista prețurilor ilustrată gratis și franco.

BALOGH SANDÓR

Sibiu, strada viștelor nr. 10

pregătește împletituri de sirmă de mașină pentru îngrădituri, ciururi pentru cernerea năsipului și pietrișului, ciururi pentru curățirea bucatelor, pentru vânturătoare, împletituri de sirmă (drot) pentru apărarea sticlei (la feresti, etc.), funduri de pat din împletitură de sirmă, ștergătoare de picioare, cum și tot felul de site, — foarte trainice și cu prețuri convenabile.

[103] 3—4

Somatose

Albumină de carne

Cel mai eminent mijloc producător de apetit și întăritor de nervi.

Se capătă în farmacii și drogerii.

[39] 8—20

Săpunul Schicht

cu marca:

„cerb“

ori

„cheie“

e cel mai bun, mai spornic și prin urmare cel mai efin. E liber de substanțe strică- ciöse.

Se capătă pretutindenea!

(5) 41—46

!! La cumpărare se se observe, ca fie-care bucată de săpun !! se fie provădută cu numele Schicht și cu o marcă de sus. !!

Lista câștigurilor de la a XVI. loterie de clasă r. ung. priv.

55.000 câștiguri
110.000 losuri.

Tot al doilea los câștigă!

Câștigul principal eventual

1 milion corône

corône

1 premiu de 600000

1 câștig de 400000

1 „ 200000

2 „ 100000

1 „ 90000

2 „ 80000

1 „ 70000

2 „ 60000

1 „ 50000

1 „ 40000

5 „ 30000

3 „ 25000

8 „ 20000

8 „ 15000

36 „ 10000

67 „ 5000

3 „ 3000

437 „ 2000

803 „ 1000

1528 „ 500

140 „ 300

34450 „ 200

4850 „ 170

4850 „ 130

100 „ 100

4350 „ 80

3350 „ 40

55 000 câștiguri și premiu în sumă totală de 14.439 000

INVITARE

la clasa I.

de la a

XVI. loterie de clasă r. ung. priv.

Tragerea deja în

25 și 26 Maiu 1905

Prețul clasei I. face pentru un los întreg o jumătate un pătrar o optime

Cor. 12.— 6.— 3.— 1.50

Espedarea losurilor originale se face trimițându-se banii înainte, ori cu ramburs. Mai ușor și mai efin se comandă prin asignațiune postală.

Fie-cărei comande se adauge un plan oficial.

Liste de trageri oficiale se trimit imediat după trageri. Șecuri postale pentru trimiterea bani-

lor fără porto — gratis și franco.

Roag a se face comandele cu posibilă grăbire. (104) 5—5

Casa de bancă

A. GAEDICKE

cea mai norocôsă colectură din Ungaria

Budapesta, strada Kossuth-Lajos nr. 11.

Norocul lui GAEDICKE e colosal!

În timp scurt am plătit on. mei mușterii uriașă sumă de

15 milioane

între cari următoarele câștiguri principale:

600000	corône	2/2	nr. 62501
400000	„	4/4	11110
400000	„	4/4	28916
400000	„	8/8	33464
100000	„	4/4	42758
100000	„	2/2	49778
100000	„	4/4	87991
70000	„	1/1	60902
60000	„	8/8	17367
60000	„	8/8	78363
60000	„	4/4	82326
60000	„	2/2	97263
30000	„	8/8	6920
30000	„	8/8	38891
30000	„	8/8	90964
25000	„	4/4	23481
25000	„	2/2	30410
25000	„	4/4	44411
25000	„	4/4	87361
20000	„	4/4	14674
20000	„	8/8	28900
20000	„	8/8	33402
20000	„	8/8	35302
20000	„	4/4	44410
20000	„	4/4	55365
20000	„	1/1	60781
20000	„	8/8	78348
20000	„	4/4	88374
15000	„	1/1	31121
15000	„	4/4	57794
15000	„	2/2	77950
15000	„	4/4	82506